

je bilo živa priča, da občinstvo ceni njihove odlične zasluge za slovensko dramatiko; al želeti bi bilo, da bi se za benefice jemale dobre igre in bi se tedaj bolj kritično izbiralo.

— (*Sejm, ki se je začel v ponedeljek*), je bil reven na vsako stran. Neki kmet je prodal kravo in dobil za njo 5 bankovcev po 10 gold., ki vsi so bili ponarejeni.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Iz Dunaja. — V zadnjem našem listu omenjeni predlog novega ministerstva, ki ga je 25. aprila podal zbornici poslancev, in ki zdaj zvonec nosi po vseh časnikih, se glasí tako-le:

„S pritrjenjem obeh zbornic državnega zbora sledeče dodajam k §§. 11., 12. in 13. osnovnih postav o državnem zastopstvu 11. decembra 1867. in velevam:

§. 1. Deželni zbori v državnem zboru zastopanih dežel imajo pravico, v zadevah, ki so po §. 11. osnovnih postav o državnem zastopu pridržane državnemu zboru, in ktere v §. 5 pričujoče postave niso izvzete, sklepati predloge postav, kateri s pritrjenjem državnega zbora in kedar jih je cesar potrdil, dobivajo za dotično deželo veljavo postav.

§. 2. Predlogi postav te vrste prihajajo po posredovanji vlade v državni zbor, ki jih mora kot predloge deželnih zborov jemati v obravnavanje.

§. 3. Pri tem obravnavanji sme državni zbor samo pretresavati, ali se dá od deželnega zbora nasvetovana postava strinjati z državnimi koristimi ali ne, in potem vsemu predlogu pritrđi, ali ga pa zavrže; da bi se nasvetovani predlog spreminjal, tega državni zbor ne sme sklepati.

§. 4. Ako predlog postave ni dobil pritrjenja obeh zbornic državnega zbora, mora to vlada naznaniti dotičnemu deželnemu zboru.

§. 5. Deželni zbori nimajo pravice po predstoječi postavi nasvetovati postavnih predlogov o sledečih zadevah, ki po §. 11 postave o državnem zastopu spadajo v delokrožje državnega zbora: a) o zadevah, ki so po odstavkih a, c, e tega paragrafa naštete; b) o zadevah, ki se tičejo tega, kako naj bi se vredila v občie in posebej vojaška dolžnost, kako dolgo naj bi trajala, in ki se tičejo dozvoljevanja novakov, ki jih je treba vsako leto dati v vojake; c) o vredjevanji denarnih, peneznih, bankovskih, colnih, kupčijskih, telegrafijskih, poštnih in železniških zadev; d) o postavodaji gledé državljanskih pravic; e) o postavnih določilih gledé izvrševanja državnih osnovnih pravic, o državnem sodnišči in f) o vseh zadevah sploh, ki se imajo vsled dogovorov med deželami in kronovinami v državnem zboru zastopanimi ter deželami ogerske krone vredovati po enakih postavnih določilih ali po enakih načelih.

§. 6. Vlada ima pravico takih postavnih predlogov deželnih zborov ne predlagati državnemu zboru, kateri nimajo v §. 1 naštetih lastnosti.

§. 7. Po tu omenjenih določilih izdelana postava se sme, slučaj §. 14 osnovnih postav o državnem zastopu izvzemši, le potem državne postavodaje deti ob veljavo, in sicer: a) vsled nasveta deželnega zbora; b) tudi izven tega slučaja, ko bi se to izreklo v kasnejši, isto zadevo za vse kronovine in dežele vredujoči postavi.

§. 8. Ta postava obvelja oni dan, ko se razglasi.

§. 9. Moje ministerstvo ima nalogo to postavo izvršiti“.

Tako se glasí glasoviti predlog vladni. „Decembristi“ se hudo togotijo nad tem predlogom, ker ne morejo trpeti, da bi se le za pičico premenila ustava, v katero so, kot mati v svoje dete, zaljubljeni tako, da bi raji Bog vedi kaj hudega doživeli, ko prestvarjenje njihovega precartanega dela. Sklenili so že, da ovržejo ves predlog, za ktereга se sicer tudi poslanci državopravne opozicije ne bodo jokali. Al, kakor se sliši, tudi vladi ni veliko ležeče nad tem, al zbornica sprejme ta predlog ali ne. Podoba je, da je ministerstvo ta predlog zdaj napravilo le zato, ker so ustavoverci po vsej sili hoteli vladin predlog imeti. No! zdaj ga imajo, in naredé naj, kar hočejo z njim. Da ga bodo ovrgli, to je gotovo, kajti vže skrbé, da se bode v odbor, ki bode pretresal ta predlog, volilo 19 njihove klike in le 5 drugih. — V tej seji se tudi voli odbor 12 poslancev za poročevanje o vladinem načrtu za ustanovitev visoke kmetijske šole na Dunaji. — Podala se je peticija večih fužinarjev Gorenškega, zadevajoča vladni načrt o reorganizaciji gozdnih uradov. — Na vrsti je bilo tudi tretje branje notarskega reda (Notariatsordnung); sprejela se je ta postava. Dalje se je obravnavalo o postavi, po kateri je treba, da edino le notarji smejo delati nektera pisma in da se morajo podpisi na tabularnih pismih potrditi (legalizirati). V seji 28. aprila se je obravnaval na dalje ta predmet. Eni so trdili, da je to na korist ljudstvu, ker se s tem zakotnim pisčem v okom pride; drugi so trdili, da se to lahko na drugi poti doseže, in da bi ta postava le nove stroške napravila ljudstvu. Posebno huda je bila debata o tem, da se morajo podpisi pisem, ktera imajo priti v gruntne bukve, vselej potrditi dati od notarja. Po dolgi debati se sprejme predlog, da smejo le notarji nektera pisma delati; al padel je predlog za legaliziranje. Ta postava sicer še zdaj nima za Kranjsko, Koroško, Salcburško, Bukovino, Dalmacijo itd. veljave, ker je premalo notarjev; al vendar se nam zdi prav, da se je ovrгло posilno legaliziranje, ker skušnja kaže, da nima take vrednosti, da bi bilo to potrebno. — V seji 25. aprila, ko je grof Hohenwart zbornici podal vladni predlog, so mahoma stavili ustavoverci predlog za direktne volitve v državni zbor in za pomnoženje poslancev. Direktne volitve, to je, volitve ne po deželnih zborih v državni zbor, so centralistom tista zvezda, ki jih po njihovih mislih gotovo pelje v Betlehem nemškutarskega gospodstva.

— (*Kavarno slovansko „Café Slave“*) je gosp. A. Tomanek odprl na Dunaji v ulicah „Schottenring“ imenovanih. Zdaj vendar vsak Slovan, ki pride na Dunaj, najde kavarno, kamor pride k svojim in se mu nad 80 slovanskih časnikov ponudi.

Hrvaško. — Vse živo je zdaj pri nas, kajti nove volitve v deželni zbor imajo biti 16. t. m. Kamor prideš, ne čuješ drugzega, nego pitanje: kdo je kandidat narodne stranke, kdo vladine? Ta hvali, uni grdi; ta obeča, uni plaši. Bog daj, da se izvršijo volitve na srečo národno, Hrvatom na blagor, a potem tudi nam Slovincem na korist!

Francosko. — V Parizu in okoli Pariza je še vse, kakor je bilo; al kmalu bomo slišali izid strašnega boja, kajti verzajlska vojska ima po napovedi Thiersa te dni od vseh strani planiti na pariško.

Kursi na Dunaji 2. maja.

5% metaliki 59 fl. 15 kr.

Ažijo srebra 122 fl. 35 kr.

Narodno posojilo 68 fl. 80 kr.

Napoleondori 9 fl. 91 kr.